

Kuukiri

Nr. 5 (147) Mai 2006

Sõnumeid

Kauneima kodu konkurs

Nagu juba eelnevate aastate kauneima kodu konkurs on näidanud – Viiratsi vald on kaunis. Paljusid kodusid, ettevõtteid ja asutusi on märgatud ja nende heakorralast tööd ära märgitud. On, kellest eeskuju võtta.

2006. aasta heakorrakonkursi kandidaate võivad esitada nii eraisikud kui asutused. Kaunimate kodude ja paikade omanikke premeeritakse iga-aastasel külade päeval augustikuu esimesel nädalavahetusel.

Haridus- ja kultuurikomisjon ootab kandidaate 1. juuliks, võib esitada ka vallamajja sekretäreile.

Enna Lond,
haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

Tänassilma rahvamaja – 80

21. mail tähistas Tänassilma rahvamaja 80. sünnipäeva.

1926. aastal Pritsumeeste Seltsi ehitatud majas on läbi aegade tegutsenud mitmeid seltse, laulu- ja pasunakoore ning tantsuringe. Praegu on rahvamaja ringides üle poolesaja huvilise.

Aktuse piduliku osa avasid rahva-

● **Tänassilma rahvamaja 80. sünnipäeva peo avasid rahvamaja juhataja Pille Sihver ja külavanem Mait Siirus.**

MARET LINA foto

maja juhataja Pille Sihver ja külavanem Mait Siirus, kes palusid külalisi šampuselauda. Kauaegne Viiratsi külanoökogu esimees Kalju Vellearu rääkis möödunud aegadest ja põnevatest seikadest. Vallavanem Väino Luik aga tundis heameelt tegijatest ja maja haldajatest, nähes selles valla arengu suurt kasutegurit.

Esinesid naisrahvatantsurühm "Kaheksakand" Maire Sarapuu juhendamisel, lastering "Lepatriinud" (Helina Matusorg ja Merike Moks), eakate ring "Röömsameelsed" (Pille Sihver ja Merike Moks), näiteringi tantsutrupp ja lauljad.

Eeskavale järgnes pidulik ühislaud ja tantsuõhtu Põlvamaalt Tännasilmast pärit ansambliga "KOI". **Maret Lina**

Hispaania sisendas optimismi

11.–15. maini viibisid projekti "HAPECO" juhtgrupp kuuluvad inimesed ja toetajaliikmed õppereisil Hispaanias tutvumas seal erivajadustega inimeste töövõimalustega.

Siinpoolsed projekti tegevused hakkavad jõudma sinnamaani, kus tuleb välja selgitada oma võimalused tegutseda ettevõtlusega. Mainitud sihtgrupi aitamine aktiivsele tööturule omandab erilist tähtsust just praegu, mil meil napib töökäsi.

Hispaanias nähtu sisendas optimismi. Ometi alustati ka seal nii, nagu meie seda tegime kümme aastat tagasi.

Kalle Riitmuru

Emadepäev Tännasilm

Emadepäev, vana- ja vaarema on igale inimesele kõige kallimad inimesed. Kui argipäeva kiiruses ununeb palju, siis emadepäeval tänab ja kallistab oma eluandjat iga laps.

Tänassilma rahvamaja emadepäevakontserdil esinesid „Mängupesa“ lasteaias „Kuusekäbide“ rühm, Tännasilma rahvamaja lastering „Lepatriinud“ ja meestrio.

Saal oli rahvast täis. Oli hea näha, et emadepäeva tuldi tähistama kogu perega.

Pille Sihver,
Tänassilma
rahvamaja
juhataja

● **Kalmetu koolis peeti 20. mail olümpiamänge. Tule süütas Tarmo Riitmuru.**

**VÄINO
LUIGE foto**

VOLIKOGUS 27. aprillil

Hinnang üldplaneeringule

Volikogu esimees Leemet Lõo rääkis lahti olulisemad prioriteetid. Viiratsi alevikus on tähtis tiikide elu, sest neid mõjutavad ümberkaudsed tootmised. Aleviku rohelistel aladel säilitamiseks ei lubata lähiümbruses laotada läga.

Vana-Võidu kool plaanib ehitada endise ringraja sisse autodroomi.

Vaidlusi on tekitanud piirkond Kuude sillast Tänavassilma poeni – Tänavassilma jõe org. Planeeringule on kantud puhkeala, väärtuslik maastik. Samas on oht, et ala kasvab võssa. Seetõttu on seal piiratud ehitamisõigus: rajada võib ühe korrusega elamuid ja puhkerajatisi, mis ei riiva silma, kuid ei vähenda maa väärtust.

Valma kaldaalale plaanitakse rajada rand. Üldplaneering loodetakse kooskõlastada piirinaabritega. Valmimas on keskkonnamõtjude strateegiline hinnang, mida vabariigis pole seniajani tehtud.

Vallavara

Vallavanem Väino Luik teatas, et sotsiaaltöötajate roheline "KIA" on 1999. aastast saadik sõitnud läbi 130 000 ja hoolekandekeskuse "Volkswagen" 300 000 kilomeetrit. Remondikulud oleksid ebaotstarbekad, mõistlikum on vahetada sõidukid uute vastu.

Vallavalitsus tegi ettepaneku liisida uued autod ja vanad müüa tagasi.

Volikogu esimehe palk

Fraktsioon "Avatud Viiratsi" esitas eelnõu volikogu esimehe palga sidumiseks keskmise kuupalgaga, mis saadakse töövõtjate isikustatud sotsiaalmaksu põhjal vastavalt Sotsiaalkindlustusameti andmetele. Praegu on volikogu esimehe palk seotud vallavanema töötasuga.

Hääletamisel pälvis eelnõu 3 poolt-, 11 vastu- ja 2 erapooletut häält.

Volikogu aseesimees Mati Leemet nentis, et volikogu esimehe palk ei pea tingimata olema seotud vallavanema palgaga ja selle muutmine on edaspidi võimalik. Tema arvates aga, arvestades antavat panust, tuleks sel juhul seda korrutada koefitsiendiga.

Vallavanema info

Vallavanem Väino Luik teatas, et hatakse tegema ettekirjutusi neile majapidamistele, kus heakord on käest ära.

Viiratsi aleviku inimesed nurisevad, et suveöödel väljalülitatud tänavavalgustus annab lisa korrarikumistele. Vallavanem lubas järele uurida kokkuhoiust

saadava kasuteguri ja kaaluda suveks välisvalgustuse säilitamist.

Viiratsi alevikus aitavad heakorrale eest seista kaks naist, kes riisuvad lehti. Otsitakse võimalust tiikide ümbruse niitmiseks ja korrashoidmiseks.

VOLIKOGUS 25. mail

Kinnitati 2005. aasta aruanne

Vallavanem Väino Luik sõnas pärast kokkuvõtete tegemist, et eelarve täitmine kulges normaalselt. Maksudena laekus 15 127 823 krooni, mis moodustab 38 protsenti tuludest (sealhulgas füüsilise isiku tulumaks 34 ja maamaks 4 protsenti). Toetustena laekus 12 743 813 krooni ehk 35 protsenti ning kaupade ja teenuste müügist 5 360 686 krooni ehk 15 protsenti eelarvest.

Nagu enamuses omavalitsustes, nii on ka Viiratsi vallas kõige suuremad hariduskulud – 14 200 694 krooni ehk 35 protsenti eelarvest. Vaba aja ja kultuuriüritusteks kulus 8 041 577 (20%) ning sotsiaaltegevuseks 6 566 373 krooni (16%). Valitsemiskulud moodustasid 4 356 853 krooni ehk 11 protsenti, sealhulgas volikogu kulud olid 1 ja vallavalitsusel 6 protsenti.

2005. aasta suurimad investeeringud ja remondid olid Uusna külamaja üle 5, Vana-Võidu lasteaia remont 1, Valma külamaja 0,5 miljoni, Vasara küla tee pindamine 150 000, Sillaotsa mänguväljak üle 60 000, Viiratsi sotsiaalmaja katus 400 000 ja Viiratsi elamurajoonide kujundamine (tänavate ehitus) 70 000 krooniga. 2005. aastal sai Viiratsi alevik uued vee- ja heitvete trassid, mis ühendavad aleviku Viljandi linnaga.

Bilansi maht oli 58 miljonit ja 2005. aasta tulem 2 miljonit krooni.

Osäühistu "Infora" vannutatud auditi Krista Lehtsalu arvates kajastavad raamatupidamise aruanded kõigis olulistel osades õigesti ja õiglaselt lõppenud aruandeperioodi tulemit.

Reformikomisjoni esimees Peeter Raud tutvustas komisjoni otsust pärast tutvumist 2005. majandusaasta aruandega. Vigu, ebatäpsusi ega põhjendamata kulusid ei leitud.

Volikogu kinnitas üksmeelselt Viiratsi valla 2005. majandusaasta aruande.

Üldplaneeringu eelnõu

Pärast mõningaid täpsustusi lisati eraldi veel looduskaitseobjektide nimekiri. Teised ettepanekud on juba lisades.

Koostaja Valdeko Palginõmm juhtis

tähelepanu sellele, et üldplaneeringule antav volikogu heakskiit aitab seda kooskõlastada eri institutsioonidega.

Pärast paljusid kooskõlastusi tuleb üldplaneeringu uuesti volikogusse, kus otsustatakse selle vastuvõtmine. Seni on tegemist üldplaneeringu eelnõuga, kuhu lisatakse veel muudatusi ja parandusi. Parandamisettepanekute asjus soovitas Palginõmm olla võimalikult täpsed. Definitsioonid lisatakse lissesse, üldplaneeringusse need ei sobi.

Detailplaneeringud

Volikogu otsustas ühehäälselt vastu võtta Sakala 3b krundi detailplaneeringu. Tegemist on Viiratsi kaupluse ees asuva parkimisplatsiga, kuhu tuleb 3630 m² ärimaa ehitusaluse pinnaga 1100 m². Hoone juurde planeeritakse parkla ja oma liikluskeem.

Teine detailplaneering puudutab Valma külas asuvat Järveveere katastriüksust. Üks maja on sinna juba ehitatud, juurde tuleb kuus krunti, kuhu ehitatakse 6 puitmaja (krundid 5000–7000 m²).

Nõunik Mati Tamberg nentis, et tänavu on Viiratsi valda ehitamisel 70–80 elamut.

Korteriomandi müük

Vallavalitsus müüb enampakkumisel Uusna külas Pargimaja 2 korteriomandi üldpinnaga 100,3 m² koos kinnistuosaga. Korteriomandi alghind on 150 000 krooni. Tegemist on endise raamatukogu ruumiga.

Vallavanema info

2. mai vallavalitsuse istungil arutati teede remondi vajadust, hinnapakku-mist ja hõõveldamist, Pata kruusakarjääri kasutamist, sotsiaaltöötajate ja hoolekandekeskusele autode ostmist, Vana-Võidus okste lõikamist ja mittekasutatava soojatrassi likvideerimist, heakorrateenuste ostmist, korteriühistu kirja parkimisplatsi rajamisest, vallavanema ja abi autode kasutamist, Leaderpiirkonna MTÜ moodustamist ja suvist tänavavalgustust.

9. mail olid kõne all Surva silla remont, hinnapakumised teede remondiks, teede pindamine, parkimine Vana-Võidus, Niidu tänava detailplaneering, jäätmekava tegemine, ehituskruuntide suurus, kiirusepiirang Farmi teel ja Viiratsis endise "ühislauda" ümbruse korrastamine.

16. mail olid töös Sakala 3b ja Järveveere detailplaneering, ehituskruuntide suurus, külade päev, Uusna raamatukogu ruumide kasutusotsatähe muutmise, heakord Vana-Võidus ja pensionäride ekskursioon.

Maret Lina

Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu

6. aprillil olid tulnud Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu inimestega kohtuma valla sotsiaaltöö spetsialist Üllep Lepik ja sotsiaaltöötaja Doris Nagel. Neid kuulas 20 inimest.

Üllep Lepik andis ülevaate valla maks-tavatest sotsiaaltoetustest. Saadi am-mendavaid vastuseid. Doris Nagel rää-kis puuetega inimeste probleemidest ja

nende lahendamise võimalustest.

Ühingu liikmete arv on küll kas-vanud, kuid liikmeid võiks juurde tulla. Ühingu ootab oma ridadesse inimesi, kes on oma muredega üksi jäänud.

20. aprillil andis Viljandi Kesklinna Apteegi proviisor Liina Päärü ülevaa-te soodusravimitest. Enamik ühingu liikmeid vajab tervise vaoshoidmiseks

järjest enam kallinevaid ravimeid. Saa-dud info aitab ravimiturul paremini ori-enteeruda.

4. mail saadi tavapäratult kokku valla-maja saalis. Päev oli pühendatud tervi-sele. Esmalt kõneles Ingrid Stahl jaana-linnurasva raviomadustest ja tutvustas tooteid. Tarbijakaitseühingu spetsialistid Ölilme Tšikina ja Irma Tüüts rääkisid ko-dukeemia kasutamisest ja ohtudest.

Kaarel Kumer

Arukat mõtet ei toetatud

Aprillikuu volikogu istungi päevakorra arutelu oli volikogu esimehe töötasustamise põhimõtete muutmise. Ettepaneku tegemise põhjustena nägime meie mitmeid asjaolulisi, mis olid selgelt vastuolulised.

Näiteks pole läbipaistev ja on vastuolus võimude lahususe printsiibiga see, et volikogu esimehe töötasu on seotud vallavanema töötasuga. See tekitab nii praegu kui ka edaspidi seadusega keelatud huvide konflikti ja ka eetilisi probleeme.

Volikogus piiratakse otsustusvõimet. Näiteks eelmise aasta lõpul arutati volikogu liikmete tasustamist, kuid volikogu esimehe töötasustamise põhimõtteid samal ajal uutele volikogu liikmetele ei tutvustatud. Tegelikult arutelu selle tähtsa küsimuse asjus ei toimunudki.

Hääletades vallavanema palga tõusu poolt, hääletas Leemet Lõo ju ka oma

palga poolt. Siin on otseselt tegemist niu huvide konflikti kui ka amoraalse teoga.

Valimisliit „Avatud Viiratsi“ koostas eelnõu, mille põhimõtte oli siduda volikogu esimehe töötasu Viiratsi valla keskmise kuupalgaga, mis saadakse isikustatud sotsiaalmaksu põhjal vastavalt Sotsiaalkindlustusameti andmetele.

Eelnõu kohta tegi ettekande Kaupo Kase. Istungi juhataja Mati Leemet tunnistas eelnõus olevad põhimõtted arukaks. Ta osundas, et esimehe töötasu määramisel võiks rakendada koefitsientide süsteemi (see tähendab korrutada valla keskmine palk koefitsiendiga 2,0–3,0 jne.). Samas aga kutsus Leemet korduvalt üles eelnõud mitte toetama, põhjendades, et eelnõud ei saa heaks kiita, sest töötasu on juba kinnitatud ja raha selleks ette planeeritud. Ühtegi parandusettepanekut rahvaliitlased ei teinud.

Olgu siinkohal toodud mõned 2005.

aasta andmed töövõtjate keskmise palga kohta Sotsiaalkindlustusameti põhjal: Viiratsi – 5394 krooni, Viljandi linn – 5922 krooni, Pärsti – 5046 krooni, Viljandi maakond (keskmise) – 5360 krooni.

Mida arwab asjast Viiratsi rahvas? Mis on taunimist väärt põhimõtte, et valla tippjuhtide palk on seotud valla keskmise palgaga?

Oleme arvamisel, et volikogu ja vallavalitsus on siiski valla elanike teenistuses, mitte aga vastupidi, ja vallajuhtide palga sõltuvus keskmisest palgast on loomulik. Väidame ju, et saadikute eesmärk on suurendada elanikkonna sissetulekuid. Samas ei soovita oma palka siduda valla keskmise palga, sest mine tea, kuhu elu tulevikus liigub.

Ilmselt esitab valimisliit „Avatud Viiratsi“ pärast suvepuhkust taas selle küsimuse volikogule arutamiseks.

**Kaupo Kase, Roland Tulik,
Pille Vaiksaar**
Fraktsioon „Avatud Viiratsi“

JÄRVEMUSEUM ON AVATUD

Euroopa Liidu struktuurifondide meetme toel käivitunud „Võrtsjärve Väravate“ projekt hakkab lõpusirgele jõudma. Selle toel käivad praegu ehitustööd Pikasilla puhkealal, Valma kalurikülas ja Võrtsjärve järve muuseumis: Pikasillas on valminud randumissillad ja viimast lihv saab infomaja ning Valma infopunkti palkhoone on katuse all, praegu tehakse sisetöid.

Järvemuuseum võtab külalisi vastu juba mai algusest. Limnoloogiakeskuse peamaja ja järvemuuseumi ühendav klaasgalerii on saanud uue ilme. Galerii on ühtlasi järvemuuseumi peasissekäik, seal asuvad infopunkt ja väike kohvik. Osa mööblit on juba kohal, mai lõpuks ootame kohvikusse ka toole ja laudu.

Ega Eestis olegi palju selliseid kohvikuid, kust avaneks suursugune vaade veteavarusele. Vaadet saab veelgi paremini nautida kaldapervele ehitatud terrassil.

Haljastustööd on veel lõpetamata,

sega tehakse projekti raha eest. Edaspidi tuleb leida lisaraha väliakvaariumide ja peasissekäigu ette rajatava basseini ehitamiseks.

Tasapisi täieneb muuseumi ekspositsioon. Selles aitavad meid Limnoloogiakeskuse teadurid.

Akvaariumid on sisustatud. Seal võib näha järveelanikke alates siapoogadest kaitsealuse liigi vingerjani. Gruppe võtavad vastu järvemuuseumi juhataja Jaan Eensaar ja Võrtsjärve Sihtasutuse turismikorraldaja Silvia Varik.

Lisaks muuseumiga tutvumisele on gruppidel võimalik sõita Võrtsjärvele. Kalepurjekas võtab peale kuni 20 inimest ja tund sõitu maksab 920 krooni, Võrtsjärve ümbruse valdade lastegruppidel on tunni hind 800 krooni.

Äsja lõppenud suveniirikonkurss oli küll arvukuse poolest tagasihoidlik, kuid tööd olid põnevad. Suveniirimeistritega võetakse ühendust, et muuseumi külastajatel oleks võimalik meeneid muuseumi

1. maist 31. augustini T–R 10–18, L etteregistreerimisel, P–E suletud

Täiskasvanu pilet maksab 40 ja õpilastel 25 krooni. Grupipilet (maksimum 20 inimest) maksab koos ekskursioonijuhiga (1 tund) 500 ja õpilastel 350 krooni. Seminarisaali kasutamine maksab koos dataprojektori kasutamisega 600 krooni päev (75 krooni tund).

Võrtsjärve ümbruse valdade Rannu, Rõngu, Puka, Põdrala, Tarvastu, Viiratsi ja Kolga-Jaani kooli- ja lasteaiakoolidele on järvemuuseumi külastus tasuta.

Broneeringuid võtab vastu turismikorraldaja Silvia Varik telefonil 527 5630 või silvia@vortsjarv.ee. Lähem info <http://www.vortsjarv.ee>.

mist osta. Kui mõnel käsitöömeistril on kodus valminud suveniire, siis võetakse müüki ka neid, kuigi neid konkursile ei esitatud.

Muuseumi infoletti oodatakse ettevõtteid tutvustavaid brošüüre ja muid infokandjaid. **Jaanika Kaljuvee**

Eakad sõidavad Põhja-Lätti

Eakate reisi sihtpunkt on ka sel suvel Lätimaa. Välja sõidetakse neljapäeva, 20. juuli hommikul kell 7 kokkulepitud kohast. Suund võetakse kaksiklinnale Valga-Valka, kus ületatakse ka piir.

Edasi sõidetakse Põhja-Läti ja Vidzeme regiooni suurimasse linna Valmierasse, mis on olnud pikka aega Viljandi sõpruslinn. Siin jalutatakse läbi mitme ajastu, seejuures näeb Püha Siimeoni kirikut ja ordulossi varemeid koos loodusliku pargiga. Järgneb väike puhkepaus, et osta kodustele meeneid.

Pärast lühikest bussisõitu jõutakse ajaloolisse Cesisesse ehk Võnnu linna, mis tähistab käesoleval aastal 800. aastapäeva. Siin väärib vaatamist Püha Jaani kirik – omaaegse Liivimaa ordu

peakatedraal. Samas on Liivimaa ordupealiku residentsina eksisteerinud ordulinnuse varemed. Siin asub ka 1919. aastal Võnnu lahingus langenud Läti ja Eesti sõdurite mälestuseks paigutatud sammas.

Taas peetakse väike puhkepaus, et süüa kaasavõetud.

Vaadatakse latgalite muistset elupaika – palkkindlust järve peal.

Sõit jätkub maalilise Gauja rahvusparki ja reisi viimasesse sihtpunkti Siguldasse, kus asub Turaida Roosi haud. Tõustakse Turaida lossimüüri kõrgeimasse torni, kust avaneb võrratu vaade Siguldal ümbritsevale maastikule. Käiakse Baltikumi suurimas liivakivikoopas Gutmanis, maitstakse head

allikavett ja sõidetakse õhutrammiga üle kauni Gauja jõe. Ühtlasi avaneb võrratu vaade Gauja rahvusparkile ja seda ümbritsevale territooriumile.

Pärast väikest vaba aja pausi asutakse koduteele. Viljandisse jõutakse orienteeruvalt kell 22. Sõit maksab reisibüroole 250 krooni inimese kohta. Lisanduvad tasulised sissepääsud – orienteeruvalt 5 latti ehk 115 krooni. Et vallavalitsus hüvitab osa reisi maksumusest, siis kogutakse inimestelt 245 krooni.

Sõidule registreeritakse kuni 22. juunini. Soovitav on jätta oma kontakttelefon, et vajaduse korral saaks andmeid täpsustada. Kaasas peab olema ID-kaart või pass, mis peavad kehtima ka veel kolm kuud pärast sõitu.

Ülle Lepik,
sotsiaaltöö spetsialist
telefon 439 4604 või 439 4390

Mida tegid "rüblikud" sel õppeaastal

Viiratsi lasteaia kolmes rühmas on õppeaasta jooksul olnud nimekirjas keskmiselt 58 mudilast.

Lõppeva aasta läbiv teema oli turvalisus

Lasteaial on suur ja väga mitmekesiste võimalustega õueala, mida ümbritseb turvaline aed. Pool aeda on uuendatud tänu "Eksekole" ja Viiratsi Saeveskile. Pool aeda vajaks veel väljavahetamist, kuid praegu on vaja teha olulisemaid investeeringuid.

Lasteaeda valvab pärast selle sulgemist valvur. Silma hoiavad peal ka kohalik konstaabel ja "Security". Loomulikult ei kavatsenud me oma ilusa territooriumi hoidmisel minna nii ekstreemseks, kuid olime selleks sunnitud, kui olime leidnud liivakastist purukslöödud õllapudeleid ning mänguvahenditelt suitsukonisid ja kõike muud kuni inimfekaalideni.

Lastega õuealast väljapoole liikudes kasutatakse alati silmapaistvaid turvaveste, et ikka kõigile nähtavad olla.

Lasteaias sees tehtud turvakontroll tõi välja palju puudusi. Oma silm on harjunud ega pane ümbritsevad puudusi enam tähele. Väljastpoolt tulnud ekspert juhtis tähelepanu puudustele ja ohtudele. Osa neist on juba likvideeritud, kuid paljud saavad kõrvaldatud alles pärast juurdeehitust.

Väga halvas seisukorras on lasteaia mööbel, eriti toolid, mis on väikelapse seisukohalt oluline puudus. Seegi probleem loodetakse lahendada lähiajal.

Turvalisus oli iga päev tihedalt seotud erinevate valdkondade õpetamisega. Sügisel käis lasteaia politsei koos politseikoera ja -autoga. Lastel oli palju uudistamist ja küsimusi. Kevadel käisid kooli minevad lapsed päästeameti. Päästeameti korraldatud omaloominguvõistlusel märgiti ära õpetaja Lea juhendatud Härold Väiba töö.

Mida sisaldas õppeaasta

Iga kuu alguses antakse vanematele infoleht, kust nad saavad teada, mis algaval kuul lasteaia täpsemalt tehakse.

September algas sügise otsimisega

Koordi talus. **P e r e n a i n e** Moonika Hint viis kõiki metsa matkama. Pärast uudistati püstkoda, hullati liivakarjääris ja mängiti tuulekelladega. Veel külastas lasteaeda kloun Ummi, kes oma trikkidega lõbustas nii väikesi kui suuri. Lasteaia saal ei anna küll eriti palju võimalusi trikitamiseks, kuid hakkama saadi ka kitsastes oludes.

Mihkclipäeval korraldasid rühmad sügisnäituse ja ühiselt valmistati sügisandidest värsket salatit prae kõrvale.

Oktoober oli eriti teguderohke. Suuremad lapsed käisid „Ugalas“ vaatamas "Pöial-Liisi" etendust. Lasteaeda külastas teatritrupp Tallinnast etendusega "Seitsme maa ja mere taga" ja kuu lõpul toimus traditsiooniline "Rübliku" pidu, kus perre võeti vastu noorimad liikmed.

Kõigele lisaks oli oktoober sportlik. Kooliminejad alustasid ujumise algõppega Viljandi haigla taastusravibasseinis ja toimus maastikumäng, kus lapsed lahendasid salakirju ja erinevaid ülesandeid ning avastasid palju uut ja põnevat.

November oli veidi rahulikum: algasid ettevalmistused jõuludeks. Lasteaias käis külas teater "Sõna ja mäng", kes andis õpetliku etenduse "Miski pole võimatu." Seejärel oli mõtlemist nii väikesel kui suurtel. Rühmades tähistati märripäeva. Kadripäeval lustis terve maja lasteaia saalis, suuremad lapsed käisid vallamajas igapäevatöösse vaheldust pakkumas. Poisid käisid spordihoones uurimas, milliseid treeninguvõimalusi seal pakutakse.

Detsembris tähistati advendihommikuid, rühmadel olid eraldi jõulupeod ja külas käis päris ehtne soome jõuluvana.

Januaris, kolmekuningapäeval, kutsuti vallast kolm tarka onu lasteaeda kolmekuningapäevale. Kohale tuli vaid vallavanem Väino Luik. Üheskoos kuulati muinasjutu, valmistati lindudele söögimajad ja pandi need ühiselt ka puu

otsa. Terve talve said lapsed lindudele süüa anda ja nende tegevust jälgida. Jaanuaris tähistati lasteaia sünnipäeva.

Veebruaris toimus traditsiooniline vastlapäev, mis seekord oli korraldatud kogu pere üritusena. Hommikupoolikul tegid lapsed Sammulis hobustega saanisõitu ja õhtul oli igas rühmas avatud töötuba, kus ühiselt meisterdati põnevaid asju.

Märtsis tähistati emakeelepäeva. Esinema kutsutud Mare Helgi Keldo rääkis emakeelest ja murdeluulest. Märtsi alguses toimusid ka veebruarikuusse planeeritud kelgu- ja suusapäevad.

Kevadet käidi otsimas lossimägedes, kuid seal leiiti kevade asemel lund ja külma tuult. Teatrikuul käisid suuremad lapsed Viljandi Nukuteatris vaatamas etendust "Karupoeg Puhh." Kooliminejad tutvusid „Ugala“ teatri lavataguste ruumide ja nendes tehtavaga. Õpetajad õppisid lastele esitamiseks lustliku näidendi "Vaeslaps ja talutütar". Suuremad lapsed uudistasid Viljandi Huvikeskuse tegevust.

Aprillis oli suuremaks ürituseks kogu pere maastikumäng "Märka muna". Alevikus olid erinevatesse kohtadesse ennast ära peitnud jänked, kelle asukoht tuli kindlaks määrata maastikufotode järgi. Lõpetamisel sai iga osaleja maiuse ja toimus üllatusloosimine.

Kooliminejad käisid päästeameti. Tähistati südamenädalat sellega, et rühmad valmistasid erinevatel teemadel infovoldikuid, mida siis igal hommikul vanemate teadlikkuse tõstmiseks jagati. Õhtul ootas aga vanemaid tervislik, südamele kasulik amps. Eriti tore oli Vandersellide rühma idee: iga vanem tõi kindlaks lepitud päeval rühma salati koos retseptiga. Valmis huvitav salatiraamat, mida võiks ehk trükkidagi. Kooliminejad käisid ära lõpuekskursioonil, mis viis Tartumaale.

Maikuu alguses toimus lasteaia suur kevadetendus "Lumivalgeke ja seitse pöialpoissi". Tegevuses oli kogu lasteaia pere, loomulikult olid taas kaasatud tublid lapsevanemad. Etendus oli tore ja õnnestunud, töö selle õnnestumiseks oli olnud aga mõõtmatu.

Jäänud on veel lasteaia lõpupidu ja saabki õppeaasta kokku võtta.

Kulutatud energia ootab taastamist

Taastada on vaja see tohtu energia, mida lastega tegelejad endast annavad. Lasteaial on tänu ametiühingule sõlmitud kollektiivleping.

ASTRA JAMNESE fotod

● Kevadetendus "Lumivalgeke ja seitse pöialpoissi" Viiratsi lasteaia.

Õpetaja Mari Karilaid veab läbi õppeaasta suurtele mõeldud jutuveskit, mis lõpeb traditsioonilise muinasjutulaagriga.

Septembris tehti suuri plaane algavaks õppeaastaks, täiustati lasteaia kodukorda ja õppekava. Vaimu turgutamiseks toimus oktoobris teatri ühiskülastus „Vanemuisesse“, kus vaadati etendust „Vladimiri väljak“. See on sügava sisuga lugu.

Õpetajate päeva puhul olid kõik kutsutud Viiratsi Algkooli pidulikule vastuvõtule – tunnustus kord aastas. Taagepera lossis oli valla kolme lasteaia töötajatele koolitus teemal „Indigolaps“. Novembris korraldati lapsevanematele Viiratsi Algkooli saalis pidu koos eeskava ja ansambliga. Emad olid selgeks õppinud üllatuslaulu ja -tantsu. Kutsuti ka lasteaia sõpru, koostööpartnereid ja vilistlaste vanemaid. Piduläks igati korraldada ja kohe hakati mõtlema uutele tegevustele. Mardipäeval kogunesid suured rüblid kostümeeritud lasteaia saali, et üheskoos tehtud videolt vaadata ja mardipäeva tähistada.

Detsember oli keeruline. Päevakorrale kerkis lasteaia likvideerimine iseseisva asutusena ja lasteaed-alkooli moodustamise küsimus. Oli närviline aeg, mis suurelt jaolt oli tingitud teadmatusest ja sellest, et osapooltega piisavalt ei suheldud.

Koordi talu lahke pererahvas võrutas suuri rüblid joulude ajal. Meisterdati jõulukaarte, nauditi rahu, vaikust ja jõuluvana.

Jaauarj jätkusid kired lasteaia ja algkooli liitmise küsimuses. Arutelude tulemusena selgus, et lasteaed saab suvel renoveeritud ja juurdeehituse. Rühmade arv jääb samaks, kuid rühmad saavad tegevuseks inimväärseid tingimused. Jaauarj käidi ka Vana-Võidu renoveeritud lasteaias, kus vahetati kogemusi ja nauditi jõulujärgset rahu.

Veebruaris korraldas Usna lasteaed lasteaiatöötajate traditsioonilise spordipäeva. Käidi Tartu Lõunakeskuses uisutamaks ja lõõgastuti Kavilda maalilises ürgorus. Märtsis käisid meil tervist edendavate lasteaedade töötajad Järva- ja Võrumaal. Neile korraldati õuealal lustlik maastikumäng. Iga kuu toimub lasteaia töötajatele tervist edendav üritus.

Usna lasteaia töötajad korraldasid Usna külamajas meeolulika „Mutitõnu peo“. Viiratsi lasteaia trupp esitas seal näidendi „Vaeslaps ja talutütar“. Õppeaasta lõpul toimub lasteaiatöötajatele koolitusreis Ida-Virumaale.

Lastega töö annab niivõrd palju positiivset energiat, et muu negatiivsus, ka vastu sügist algav ehitustegevus, ei suuda seda varjutada.

Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Jaan Kallas ütles konverentsil „Koolivalmis laps“: „Alusharidus on kõige alus. Nii nagu tervel puul on väga oluline juurestik, nii on haridusteel väga oluline koht alusharidusel. Ärgem siis alahinnakem seda perioodi lapse elus!“

Astra Jamnes,
Viiratsi lasteaia juhataja

• Vana-Võidu lasteaia endine kasvandik Ülo Tigasing koos praeguste tegijatega. Vasakult esimene on tema poeg Taimo Veider. EHA PIHLAKU foto

Oli rõõmurohke aasta

Kui vahepeal olid Vana-Võidu lasteaia ajad, mil tundi muret laste vähesuse üle, siis praegu on maja lapsi täis ja mõned rohkemgi, kui ette nähtud.

Sügist alustasime kapitaalremonditud hoones. Uut mööblit on jõudumööda ostetud kogu aasta jooksul. Väga mugavad on lahitudmattavad sahtelwoodid ja hea on liigutada ratastega laudu. Lastele meeldivad kõige enam kööginurgad ja peegililaudad. Ilusad terved pinnad ja rõõms värvivalik mõjub hästi nii lastele kui töötajatele. Head ja kaunist on ikka rõõm sõpradega jagada.

Lasteaia remondijärgse avamise lindi lõikas läbi vallavanem Väino Luik. Külla olid sel puhul tulnud ka remonditööd juhtinud Mart Vaiksaar, alati meie lasteaia sõber olnud Pille Vaiksaar ja naaberlasteaedade juhatajad. Uuenduskuuri läbi teinud maja puhul käisid tervitamas Viiratsi lasteaia töötajad, Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli õpetajad, sõbrad Soomest ja Norrast. Lapsed esinesid laulude ja luuletustega. Lasteaia pere võttis vastu palju häid soovide, lilli ja kingitusi.

Talvel ehitati lasteaia õuele katuse-

alune, mis pakub kaitset vihma ja palava päikese eest. Seal on hea teha mitmesuguseid tegelusi või lihtsalt mängida. Sinna mahub kogu lasteaia pere toredasti ära ja jääb veel ruumi sõpradelegi.

Õppetöö toimub ainekavade alusel ja õpetajad jälgivad iga lapse arengut. Kasutusele on võetud arengumapid, mis antakse vanemale kätte siis, kuid pönn lõpetab lasteaia. Ürituste korraldamisel arvestatakse rahvakalendri tähtpäevi, on olnud tüdrukute-, poiste-, raamatuja värviline nädal. Koolitustelt saadud teadmisi jagatakse kolleegidega.

Õppeaasta on olnud igas mõttes värvikirev. On olnud selliseid toimetamisi, mida igal aastal ette ei tule, aga ka raskusi, mille ületamiseks tuli ühendada kõik jõud, ning rõõmuhetki, mida soovinuks jagada kõigi heade inimestega.

Kevade hakul arutati Vana-Võidu lasteaia toimunud nõupidamisel, millest võtsid osa valla lasteaedade juhatajad ja vallavanem, lasteaia kohtade arvu suurendamist vallas. See on hea märk.

Eha Pihlak,
Vana-Võidu lasteaia juhataja

Saame loodusega sõbraks!

Kevadel sünnib looduses palju uut. Metsa lähedus ning lasteaeda mitmest küljest ümbritsev Vana-Võidu park ja õunaaed on sobivad paigad ümbritseva looduse uurimiseks, tundmaõppimiseks ja teadmiste kogumiseks.

Nagu kõigile, pakub ka lastele erilist huvi igasuguste väikeste lendavate, ronivate ja sibavate putukate-mutukate väljailmumine. Imetletakse liblikate värvikirevust, vaimustatakse lepatriinu täpilisest kuest ja lendutõusmisest ning uuritakse mesilase sumistamist võilillel. Seevastu ämbliku liikumist saadavad tavaliselt vali hädakisa ja kiljumine.

Maikuu võeti õppetegevustes vaatluse alla väikeste elusolendite tundmaõppimine, et peletada hirvu ja innustada lapsi ümbritsevast aru saama. Räägiti putukate välimusest, käitumisest ja

kasulikkusest nii inimesele kui loodusele ning saadi vastuseid lugematutele miksile. Läbi luubi oli põnev vaadata mesilase triibulist keha ja kammikestega jalgu või imestada, kui liblikat tiibadest katsudes saavad sõrmed tolmuseks.

Miks ei või kulu põletada ja kellele on üldse vaja igasuguseid putukaid? Nähtut-kuuldut saab edukalt kinnistada arutamise, emakeele, muusika ja kunstitegeluste juures. Looduses toimuva jälgimise kaudu kogevad lapsed elu erinevaid avaldusi.

See, mis meie ümber toimub, avaldab sügavat mõju väikese inimese tunnetele ja käitumisele. Teejuhiks ja suunajaks sellesse põnevasse maailma saame olla ikka meie, täiskasvanud.

Renate Mõttus,
Vana-Võidu lasteaia õpetaja

Laps läheb kooli

23. märtsil toimus Eesti Rahvusraamatukogus konverents "Koolivalmis laps!".

Milline on koolivalmis laps? Mida ja kui palju ta peab oskama, et edukalt alustada kooliteed? Neile küsimustele vastuseid otsides kutsus Audentese Era-kool kokku lasteaia- ja kooliõpetajad ja Eesti hariduselu edendajad.

Haridusministeeriumi alushariduse peaekspert Heda Kala rääkis muutustest õppimise käsitluses, mille on tinginud infoühiskonna areng, perekonnastruktuuri muutus ja multikultuurne keskkond. Eelõpetus on aastane õpe enne kooli, mille eesmärk on luua võrdsed võimalused kõigile lastele, aga ka märgata varakult õppimist takistavaid probleeme.

Koolimineku on oluline muutus lapse elus. Uus roll toob kaasa suurema iseseisvuse ja vastutuse. Lapse sujuva ülemineku eeldus on lasteasutuse, perekonna ja kooli koostöö.

Tartu Ülikooli õppekavaarenduskes-

kuse alushariduse koordinaator Piret Arendi rääkis alushariduse õppekava projektist. Sinna on lisatud alalõike, näiteks mängulisus ja erinevate tegevusliikide integratsioon. Täiskasvanust lähtuv õpikäsitlus on muutunud lapsest lähtuvaks.

Haridusseaduse paragrahv 24 (1) ütleb: "Alusharidus omandatakse põhiliselt kodus ja selle eest vastutavad vanemad või neid asendavad isikud. Perekondlikku kasvatust toetavad ja täiendavad koolieelsed lasteasutused."

Juhani Hytönen Helsingi Ülikooli õpetajakoolituse osakonnast rääkis lasteaiakasvatuse ja eelõpetuse põhimõtetest Soomes.

Eelõpetus on Soomes kohustuslik ja 2001. aastast tasuta ning 98 protsenti lastest osaleb selles. Eelõpetuse kesksed valdkonnad on keel ja suhtlemine, matemaatika, eetika ja maailmavaade, keskkonna- ja loodusõpetus, tervishoid, kunst ja kultuur.

Lapse sotsiaalsetest oskustest kõneles Liina Randmann Humanitaar- ja Sotsiaalteaduste Instituudist.

TERE, KOOL!

Viiratsi lasteaiaast lähevad sügisel kooli Merike Salum, Merlyn Ernits, Johanna Jõgisoo, Marely Org, Karin Raudsepp, Aaron Kais, Erik Tõnisalu, Karl-Erik Maileht, Sander Kajak, Härold Välba, Kris Gregor Edo, Sten-Erik Link, Joosep Ojasaar, Kevin Mändmets, Raian Joala ja Mick Paja; Vana-Võidu lasteaiaast Anneli Jüris ja Reimo Saar ning Uusna lasteaiaast Ruudi Rang, Kevin Ervald, Janno Jakobson ja Hanno Randmer.

Koolimineja rolliga toimetulek nõuab lapselt hästi omandatud sotsiaalseid oskusi ja tasakaalustatud emotsionaalset arengut. Kooli nõudmistega toimetulekuks vajalik sotsiaalne küpsus tähendab seda, et lapsel on soov õppida ja omandada uusi teadmisi, et tal on motivatsioon ja valmidus sihipearselt tegutseda.

Piret Viidebaum,
Viiratsi lasteaia õpetaja

KOOLIMINEJAD TEGID EKSKURSIONI TARTUSSE

25. aprillil sõitsid Viiratsi lasteaia koolieelikud ja nende õpetajad traditsioonilise koolilõpu ekskursioonile.

Täpselt kell 9.30 oli bussijuhth Heino oma väikese, mugava bussiga lasteaia juures parkimisplatsil. Istekohad ja naabrid valitud, alustati sõitu Tartu poole. Tee läks kuidagi märkamatuks. Kõigepealt viis teekond Haaslava valda Veskiõrle. 23 kilomeetri sõidu järel tulid nähtavale taevahiiglaste metalsed tiivad. Oldi päral.

Lennundusmuuseum asub kaunil kõrgendikul. Olgugi et külastushooaeg polnud veel alanud, võeti meid hästi vastu. Töömehed tegid seal viimaseid töid, et uus peahoone 1. maiks avada.

Selgus, et lennundusmuuseum on avatud juba 2002. aasta suvest. Välisväljakule on pandud Eesti Kaitseliidu propellerlennuk, Poola õhuväelt saadud helikopter ja õppe-treeninglennuk, Rootsi ja Šveitsi õhuväelt saadud hävitus-luurelennuk jne. Terashiiglaste olid suured ja võimsad. Iga lennuki kabiini uudistamiseks oli vaja trepist üles roni-

da, siis sai läbi klaasi näha kabiinis olevaid aparate, kange ja nuppe. Lapsed imestasid, kui vähe on lenduril kabiinis ruumi.

Enam huvi pakkus helikopter — sellesse lubati ka sisse minna, istuda pehmetele istmetele, kinnitada turvavöö ja kujutada ette õhusõitu kevadises taevalaotuses.

Lennundusmuuseumi hoone siseruumide umbes 220 ruutmeetri suurusel näitusepinnal sai näha paarisadast lennukimudelit. Poistele pakkusid need eriliselt huvi.

Nüüd oli aeg keha kinnitada. Toit söödud, lepatriinud lennutatud ja põrnikad üle vaadatud, jätkati sõitu.

Mänguasjade maailmas jagus asju maja kahele korrusele. Giidi abiga tutvuti erinevate põlvkondade enim mängitud leludega. Ajast aega on poiste lemmikud olnud autod, lennukid, rongid ja püssid, tüdrukutel aga nukk. Õpetajatele meenusid tuttavad raamatud, mängud ja mänguasjad lapsepõlve.

Põnevust jätkus kõigile küllaga. Las-

tele meeldisid rohkem talulaste puust valmistatud lelude. Nendega sai ka mängida, eriti valmistas rõõmu kiikhobusel ratsutamise. Saadud tundeid ja elamusi on raske kirjeldada.

Vanasõna ütleb: "Oma silm on kuningas." Mänguasju võiks igaüks ise Tartu Mänguasjademuuseumi vaatama minna. Põrsaselt muutuv maailmas on paljud vanad head asjad alles jäänud.

Pärast muuseumi külastust vaatasime sõnadeta nukuetendust "Pöial-Liisi", mis andis lõbusa teatrielamuse.

Päev oli õhtusse jõudnud ja ees ootas kodutee. Kõik olid ekskursiooniga rahul.

Lea Taalimäe,
Viiratsi lasteaia õpetaja

Kevadpidu Jussikesega

Vana-Võidu lasteaiaas on kevadpeo aluseks raamat „Jussikese seitse sõpra“.

Kuulati Silvi Väljali kirjutatud teksti nii raamatust kui plaadi pealt. Vaadeldi raamatu illustatsioone ja joonistati oma Jussikest. Muusikaõpetaja valis näidendisse sobivad laulud ja liikumised. Harjutamise käigus said lapsed selgeks kõik nädalapäevad, mis enne ei tahtnud hästi meelde jääda. Tahab ju Jussike jõuda pühapäevamaale, milleks tuleb tal õiges järjekorras läbida kõik nädalapäevad — see on matemaatika õppimine läbi toreda mängu.

Iga nädalapäev õpetab Jussikesele mõne töö selgeks ja annab teadmise, et kõik tööd ja ametid on vajalikud — see on töökasvatuse. Õeldakse, et samasuguse tõsidusega, millega laps mängib, suhtub ta hiljem oma töösse.

Kõik, kes soovivad Jussikese tegemistest osa saada, on oodatud 1. juunil Vana-Võidu lasteaia kevadpeole.

Varje Reede,
Vana-Võidu lasteaia õpetaja

● Kolmekuningapäev Vana-Võidu lasteaiaas.

EHA PIHLAKU foto

● Uusna lasteaia rõõmus pere.

VEIKO JÜRISE foto

MUTID PIDASID PIDU

Tavaliselt peetakse lasteaia pidusid koos vanematega. Seekord otsustasid Uusna lasteaia töötajad korraldada tralli ainult täiskasvanutele.

Maskeeriti end muttideks ja pandigi mutionu pidu püsti. Vastu võeti ainult maskide külalisi, karvaseid ja sulalisi. Et Issanda loomaaed on suur, olid oodatud mitte ainult kohalike metsade loomad, vaid ka Lõuna- ja Põhjamaade elukad.

Kutsed saadeti lasteaia endistele ja praegustele lastevanematele, Viiratsi ja Vana-Võidu lasteaia ning Kalmetu kooli töötajatele. Uusna lasteaed jäänuks külaliste hulga jaoks väikeseks (kutseid 60), seepärast peeti pidu uhiuues Uusna külamajas.

Mutionu pidu algas ühises tantsuringis. Hoogu ja särtsu lisas ansambel „Onupoeg“, kes sisustas kogu õhtu muusikalise poole. Niisamuti aitas ansambel teha telesaate „Tähed muusikas“ ja laudkondliku lastelaulude äraarvamismängu pantomiimi järgi. Selgus, et vanu lastelaule mäletatakse ülihästi.

Õhtu külaline oli Viiratsi lasteaia rändteater. Ei mäleta, et täiskasvanud viimasel ajal nii nakatavalt naeru oleksid lagistanud. Vaeslapselood peaksid küll haledust tekitama, kuid näitlejate humoorikalt mängitud rollid, eriti kuradipaari lustakas hobusesõit pani saali rõkkama. Ka Uusna kantritantsuringile oli see esimene avalik esinemine. Ollakse verinoored, nii et veel nimigi leidmata.

Mutionu pidu kestis kaugelt üle südaöö, tantsijaid ja rokkijaid jagus põrandale kogu aeg.

Üritus sai teoks tänu Uusna Haridusseltsile. **Ene Austrin,**
Uusna lasteaia juhataja

Rüblikute kevadetendus

Muinasjutud on Viiratsi lasteaia populaarsed. Mürakarude rühma Lisanne ema Helina nais valge kui lumi, punane kui veri ja must kui eebenipuu. Nii oligi otsustatud, et seekord mängitakse „Lumivalgeke ja seitset põialpoissi“.

Peokava aluseks sai vendade Grimmide muinasjutt, mida omakorda oli töödeldud L. Gustavson. Viiratsi jätkas traditsiooni, jäädes enesele truuks ja paludes emasid-isasid koos oma lastega teatrit mängima. Üsna suur osa mõeldi-kirjutati veel juurde.

Põialpoisteks said kooli minevad poisid. Põhitegelastele lisandusid lilled, linnud, liblikad, sipelgad, Karuema koos poegade, seened, puud, käod, Murueit oma tütardega, väike Lumivalgeke, väike Prints, Kuningas, Kuninganna ja jänku. Arvestati, et kõik lapsed, olenemata east ja oskustest, saaksid osaleda.

Muusikaõpetaja Aime algasid tihedad tööpäevad koos muusikaotsingute ja laste liikumisproovidega. Emad-Muru-eidetütred, Kuningas, Kuninganna, Lumivalgeke, Prints, Peegel ja Puud käisid mitu korda õhtuti pärast päevatööd proovi tegemas. Mõnigi kord venis lasteaiapäev pikemaks ka laululastel ja põialpoistel. Püüdlukult harjutasid valsisammu väike Prints ja väike Lumivalgeke, kuid kõikide suureks ehmatuseks ja kurvasutuseks haigestus kaks päeva enne etendust väike prints Joosep. Etenduse ajal asendas teda vapralt vaid ühe tantsuproovi järel Sten Mürakarude rühmast.

Põialpoisid on selles eas, et kõik, mis helladesse inimsuhetesse puutub, paneb häbenema ja pihu varjus itsitama, aga nad elasid vapralt üle Lumivalgeke ärkamise koos Prints suudlusega. Kuningat, Kuningannat, Lumivalgekest ja Printsi aitasid armsa lauluga Merike, Kevin, Lisanne ja Triinu. **Mari Karilaid**

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

Juunis

1. Matvei Pukki	Saarekülüst	73
2. Asta Rohtla	Verilaskelt	82
2. Hans Teder	Vardjalt	75
2. Elli Aitsen	Viiratsist	70
2. Aime Soosalu	Uusnast	70
3. Alfred Viilup	Vardjalt	77
3. Jüri Kessa	Vana-Võidust	74
3. Jüri Vollmann	Saarekülüst	65
7. Leonhard Sõstra	Verilaskelt	79
7. Tatjana Zvereva	Kibekülüst	77
7. Sergei Smirnov	Viiratsist	72
8. Loola Tootsen	Vana-Võidust	73
8. Leontii Raud	Viiratsist	72
8. Helmi Seidla	Viiratsist	71
11. Ksenia Lõo	Mähmast	81
13. Laine Kähär	Viiratsist	83
13. Aleksandra Nõmm	Uusnast	79
14. Maria Kitsing	Rebastest	72
14. Renate-Ursula Arak	Vardjalt	72
17. Lydia Nirk	Mäeltkülüst	79
18. Valentina Rumjantseva	Kibekülüst	77
19. Helga Arro	Vana-Võidust	80
19. Laine Kangur	Tustist	71
20. Otto Põrk	Viiratsist	86
20. Vladimir Krasikov	Viiratsist	83
20. Marie Tähnas	Tänassilmast	82
20. Henn Moora	Jõekülüst	79
20. Linda Must	Vana-Võidust	79
20. Aksel Seidla	Viiratsist	74
21. Esta Jakobson	Viiratsist	65
21. Saima Teppart	Vana-Võidust	65
22. Maimu Ila	Tänassilmast	82
24. Hilda Kütt	Vana-Võidust	84
25. Elju Ruul	Viiratsist	70
25. Enn Muts	Mähmast	65
26. Ilme Pelt	Vanaväljalt	72
28. Elvi Kavak	Vardjalt	80
29. Linda Anderson	Tusti	80
29. Edgar-Ants Usta	Vanaväljalt	71
30. Hilda-Helene Virula	Vanaväljalt	89
30. Ahto Soovere	Viiratsist	70
30. Aaro Helmer Öykkönen	Viiratsist	70

Sündisid

Kai ja Imre Imala perre Uusnas sündis 20. aprillil poeg **Joosep**.

Janika Viidebaumi ja **Peeter Saare** perre Ruudikülas sündis 24. aprillil poeg **Pernel Saar**.

Eve ja Meelis Poolakese perre Uusnas sündis 25. aprillil poeg **Joosep**.

Inga Trumbi ja **Kaido Mäe** perre Viiratsis sündis 26. aprillil poeg **Mait Mäe**.

Reelika ja **Guido Marandi** perre Uusnas sündis 21. mail tütar **Sereli**.

KALLILE EMALE

13. mail võttis Uusna külamaja vastu saalitäie rahvast: toimus emadepäeva üritus „Kallile emale“.

Lastering astus esimest korda üles nii suure hulga inimeste ees. Lapsed olid ka palju vaeva näinud: lühikeses ajaga olid nad õppinud selgeks luuletused, laulud ja näidendi „Kui laps on haige“. Etteastes „Neli nõbinapõnni“ osales kogu lasteringi pere – 20 last, kelle tublidus ja teotahe nõuab imetlust. Ainult laulude õppimiseks jäi aega napiks, sest pill saadi alles mai alguses.

Külamaja kantritantsuringi liikmed esitasid Ilme Künnapi juhendamisel tantse, mis pakkusid meeldivat vaheldust lasteringi tegemistele. Tantsijad pälvivad tugeva aplausi.

Kõik mudilased olid lasteringis valmistanud oma emale kingituse. Igauks andis selle emale kätte koos pisikesse lillekimbuga.

Päev lõpetati mõnusa koosviibimisega kohvilõhnalises juturingis. **Ulve Kannimäe**

Võrtsjärve mängud

Võrtsjärve suvemängud on Kolga-Jaani valla korraldada. Need avatakse 1. juulil kella 8.45–9 Kolga-Jaani staadionil.

Kalamehed kogunevad kell 5.30. Pekingivõistlust alustatakse Ulgel kell 10. Sealsamas kell 13 alustavad võrkpallurid ja sangpommi mitmევõistlused ning kell 14 on kavas lilleseade, kivile maalimine, isetegevus (laululaval), metsameeste võistlus, vallajuhtide mitmევõistlus, paaride ujumine, paaride sõudmine kanuudel ja mälumäng. Suvemängude lõpetus algab kell 18 ja tantsuõhtu kell 19.

Kergejõustik: meestel on kavas 100 ja 1500 meetri jooks, kaugushüpe ja kuulitõuge ning mõlema grupi meesveteranidel 60 ja 800 meetri jooks, kaugushüpe ja kuulitõuge.

Täiskasvanute pendelteatejooks (alates 19. eluaastast): jooks staadionimurul ilma naelkingadeta ja jalgpallisaabasteta (4 meest ja 4 naist, alustab mees).

Laste pendelteatejooks (5 poissi ja tüdrukut, kes on sündinud 1991. aastal või hiljem). Alustab poiss.

Aastajooks 2006 meetrit: osalevad neiu ja noormehed, kes on sündinud 1990. aastal ja hiljem. Arvesse lähevad kahe neiu ja kahe noormehe tulemused.

Naiste ja meeste võrkpall (võistkonnas 8 liiget, finaalis 4 võistkonda).

Tüdrukute (sünd. 1994 ja hiljem) rahvastepall: 8-liikmelised võistkonnad loositakse kahte alagruppi.

Meeste-, naiste ja poiste tänavakorvpall (võistkonnas 4, väljakul 3 mängijat, jooksev mänguaeg 10 (5 + 5) minutit).

Petank (1 nais- ja 2 meesmängijat): mängitakse 11 punktini.

Kalapüük (2 võistlejat, kasutusel üks kettata käsiõng, elussööta ei kasutata): võistlusaeg 2 tundi ja 30 minutit.

Vallajuhtide mitmევõistlus: osalevad vallavanem ja volikogu esimees.

Lilleseadevõistlus: 2 võistlejat võtavad ise töövahendid ja materjalid kaasa. Teema – „Õitevahus paadike“, aega kolm tundi, töö maksimumsuurus: laius 1 m, kõrgus 75 cm. Kasutatakse aia- ja põllulilli.

Mälumäng (5 liiget): 24 küsimust Võrtsjärve, Eesti looduse, kultuuri, kehakultuuri, mineviku ja tänapäeva teemal.

Metsameeste mitmევõistlus (üks võistleja oma mootorsaaga): teema „Lilipostament aeda“, aega 2 tundi. Värve, lakke ja abivahendeid mitte kasutada.

Paaride ujumine (1 mees ja 1 naine, alustab naine): distants 50 meetrit.

Kivile maalimine (1 võistleja sündinud 1991. aastal või hiljem): teema „Lapsemeelsus“.

Sangpommi mitmევõistlus (3 inimest, sangpommi kaal 24 kg): kavas kahe käega tõukamine ja mõlema käega rebimine. Rebimises arvestatakse nõrgema käe tulemust. Kolme võistleja tulemused summeeritakse.

Paaride sõudmine kanuudel (meeste ja naiste paatkond).

Taidlus: valla esinduse esinemisaeg on 20 minutit koos peale- ja mahatulekuga. Teema „Mereröövliid Võrtsjärvel“. Esinemisjärjekord loositakse ja paremust ei selgitata.

Matti Kallaspoolik

Välilaagris õpiti häáli tundma

20. ja 21. mail toimus Suure-Jaani valla metsas 24-tunnine õppus. Selle korraldas Suure-Jaani noorkotkaste rühmapealik, nooremseersant Ain Laane. Osa võttis 20 noorkotkast ja kodutütart, kusjuures tüdrukuid oli rohkem.

Legendi järgi pidid noorkotkad ja kodutütred katsetama metsas uut militaarset varustust. Kaitseliit sai sellest teada ja pidi noored metsast üles leidma, et ära võtta kohver, selles olid aga varustuse katsetajate nimed.

Kaitseliitlastele jagati laiali relvad ja muu lahinguvastust. Noored jagati jagudeks. Kõik jaod said pealiku, kelle juhtimisel koguti ööseks lõkkematerjali, seati end sisse vaenlasele nähtamatult kuuskede alla ja jäadi ootama rünnakut.

Vaenlasele anti laagri koordinaadid kell kuus õhtul, üles leiti meid alles kella poole kaheteistkümnepaiku öösel, sedagi tänu vihjetele. Tulistati AK-4 automaatidest paukpadrunitega. Lapsed said tunda tõelise sõja hõngu ja teadmisi, kuidas varjuda metsas vaenlase

ootel ning puhastada ja käsitseda relva.

Õo veedeti metsas lageda taeva all ümber lõkke magamiskottides. Magada küll eriti ei saanud, sest kõik pidid valvet pidama – vaenlane võis ju iga hetk uuesti rünnata.

Õösel mängiti metsa vahel kruusatee peal mängu „Hääled öös“. Kuus kaitseliitlast, iga saja meetri järel üks, tegi mingit häält. Meie kodutütred ja noorkotkad pidid ära arvama, mis häält kuulis. Saja meetri kaugusel rääkivat inimest oli kuulda lausa sõna-sõnalt, 600 meetri kaugusel sigaretti läitvat inimest oli pimeduses näha imehästi. Lapsed said teada, kuidas pimedas hääled kanduvad.

Kalmetu Põhikoolist võtsid õppusest osa Rita Kopteva, Maris Kukk ja Rauno Pettai. Meie lastele oli see esmakordne, aga väga huvitav kogemus.

2.–4. juunini toimub Kildu järve ääres koolilõpulaager, kus tegeldakse nii spordi kui militaarsete aladega. Ööbitakse telkides. Plaanis on ka öine matkamäng.

Maire Juus

MÄLUMÄNGUHOOAEG LÕPPES

Viiratsi valla kolmanda mälumängu võitis Viiratsi rahvamaja esindus (Ivar Pai, Maire Paju, Valmo Kilk ja Neeme Danziger) 109 punktiga ning võistkond „Halle“ (Linda Subert, Krista Pääsik, Maret Lina ja Väino Luik) lõpetas teise kohaga, kogudes 100,5 punkti.

Võistlus kolmanda koha eest nõudis lisaküsimusi. Seekord oli täpsem ühendatud kutsekeskkooli esindus (Epp Välba, Ülle Lük, Ants Abel ja Olev Teder) 100,1 punktiga. 100 punkti kogus Kalmetu Põhikooli võistkond „Buratinoo“.

Lauatenniseturniir

21. aprillil õhtupoolikul toimus Uusna külamajas lauatenniseturniir. Külamaja on olnud lahti juba neli kuud ja kohapealsed noored, kes pidevalt kätt harjutamas käinud, arvasid, et on paras aeg kätt proovida.

Osavõtjaid jagus mitmeks tunniks mängima. Võistlus kujunes tasavägiseks. Võitjaks osutus linnas trennis käiv Bruno Takkel, teine oli Reigo Kõiv ja kolmas Priit Teearu.

Võitjad olid kõik, sest tähtis pole tulemus, vaid osavõtt. Iga osavõtja sai piisavalt auhinna.

Järgmine turniir tuleb juba sügisel.

Ülve Kannimäe

Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool ootab põhi- ja keskkoolidega ja põhihariduseta 18-aastaseid ja vanemaid noori õppima puusepaks, autolukkse-paks, õmblejaks, arvutiteenindajaks, kokaks, elektrikuks, ehitajaks ja ehitiste restauraatoriks.

Dokumente võetakse vastu 16. juunist 18. augustini kooli kantseleis. Info 453 1020, www.vykk.vil.ee

Turniiril osales 17 võistkonda, kusjuures viimases voorus oli neid kohal 14.

Kutsekeskkooli VÜKK „Ekstra“ esimeses ja teises voorus ei esinenud, mistõttu ka kolme viimase mängu võitmine andis kokku 75 punkti (Triin Pöder, Rein Abel, Heiki Raudla ja Reeme Rimmelgas), millest seekord piisas 9. kohaks.

Uus mälumängu hooaeg algab oktoobris.

*

93. õpetajate mälumäng peeti aprillis Öisus. Seekord kuulus esikoht Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli võistkonnale koosseisus Epp Välba, Heiki Raudla, Olev Teder, Ants ja Rein Abel.

94. jõuproov peetakse oktoobris Mõdrikul ja 95. mäng detsembris Vana-Võidus.

Matti Kallaspoolik

MÄLESTAME

Anna Kuremäe

13. 07. 1911 – 21. 04. 2006

Viiratsi

Nikolai Fatkin

15. 12. 1937 – 5. 05. 2006

Viiratsi

Kalev Tihane

20. 02. 1922 – 28. 04. 2006

Valma küla

Pavel Korvin

1. 07. 1927 – 26. 05. 2006

Viiratsi

Ostan garaaži Viiratsis. Tel. 5569 6661. Leo Saks.

Viiratsi vallamaja teisel korrusel toas 209 on avatud õmblusateljee (kergrõivaste õmblemine, kardinad). Info tel. 517 0848.